

VIROLET

SUPLEMENT ILLUSTRAT D'EN PATUFET

per MORA

Distracció

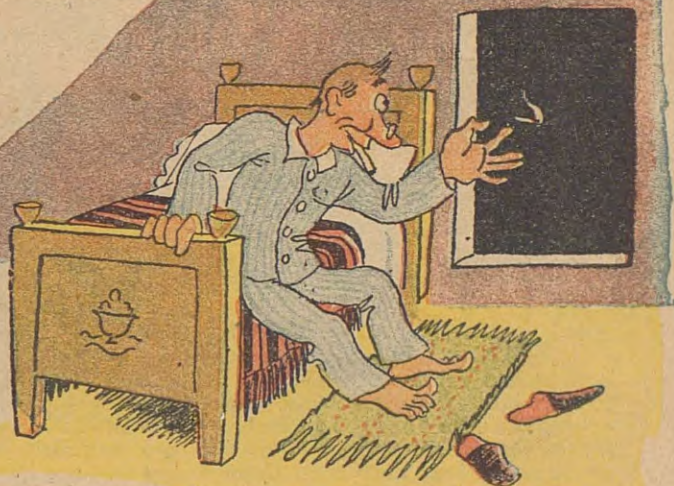
El senyor Cuscunilles era un home distret, extraordinàriament distret. No passava dia que no s'oblidés un paraigua en el cinema, o el paquet de postres en el metro, o bé la senyora en l'imperial d'un tramvia.

Sortir a' carrer amb un aparell inconfessable al cap, en lloc del corresponent bombí, era en ell, una cosa gairebé habitual. I si per casualitat, en el transcurs de vint-i-quatre hores, el senyor Cuscunilles no havia comès cap distracció, gosàriem a dir que a ben segur era, perquè se n'havia distret.

Però si comencéssim a esmentar fets no acabariem mai, ens limitarem doncs, a contar la màxima, la pòstuma distracció del nostre protagonista. Aquest tenia per costum fumar una cigarreta abans de ficar-se al llit. El senyor Cuscunilles no podia dormir si no es fumava l'esmentada cigarreta. Aquest innocent plaer narcòtic, el senyor Cuscunilles l'efectuava de la següent natural manera:

Agafava la cigarreta, l'encenia, llençava el llumí per

la finestra i d'un sol bot es ficava al llit.

Un dia, però, el nostre plorat heroi, un x'c més distret que de costum, alterà l'ordre d'aquesta senzilla operació. Tan insignificant distracció el menà a viure en el món dels morts.

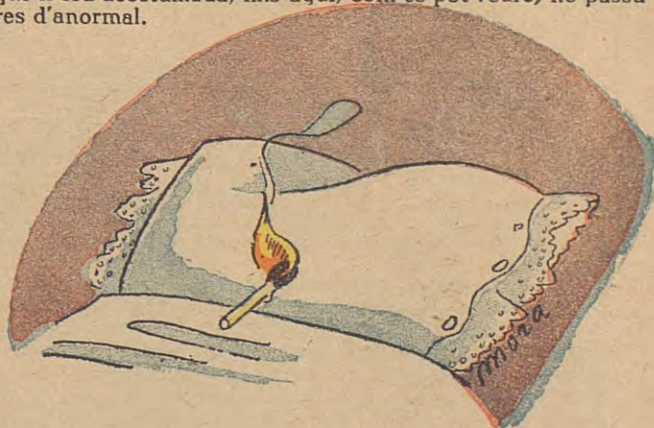
La catàstrofe fou així:

El senyor Cuscunilles encengué la cigarreta en la forma que li era acostumada; fins aquí, com es pot veure, no passà res d'anormal.

Però, òh dissortada distracció! el senyor Cuscunilles en lloc de llençar el llumí per la finestra, s'hi tirà ell mateix en persona!

Naturalment, però, que abans (i esmentem això com a justificat descà rec) ficà el llumí al llit.

El tresor dels Inques

Text d'en JOAQUIM FECIT

Dibuixos d'en MIRET

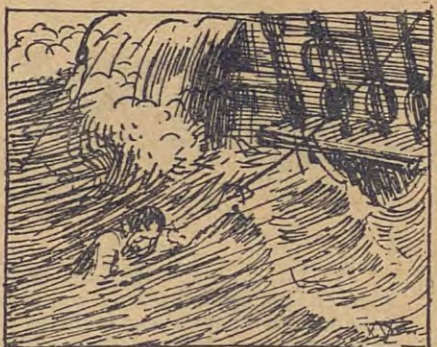
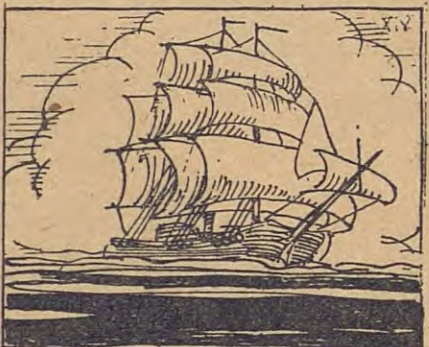
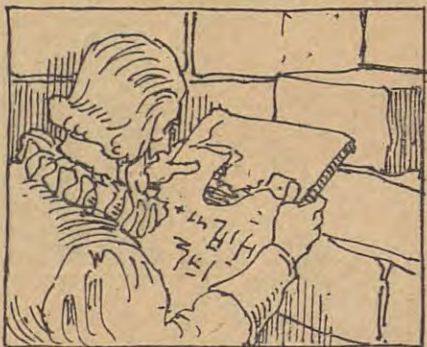
ens desplega novament les ales de la nostra ambició. Entre les moltes paraules borroses i de sentit intel·ligibles per a nosaltres per estar escrites en un castellà antic i de cal·ligrafia complicada, hi anàrem desxifrant un sensacional relat. (Aquí en Francisquet ja no gosava respirar.) Es tractava gens menys que dels plànols i situació d'un dels famosos tresors

d'Inques del Perú; dels que els espanyols en descobriren alguns, però no pas tots. Encara avui la mania nacional és cercar aquests famosos tresors, i precisament el nostre plànol era el principal, el del temple del Sol, a on presidia la mòmia de Huayna Capak, el més gloriós dels Inques. Durant més de quatre cents anys s'havia buscat inútilment aquest tresor.

Els espanyols havien torturat a tot indígena del qual sospitessin que posseïa el secret, però sempre amb resultat negatiu.

— I com s'explica que el plànol d'un tresor el trobéssiu vosaltres en les entranyes d'un esfonstat? — preguntà, interessadíssim pel relat, el senyor Maranyes.

El senyor Carmona, espongué: —

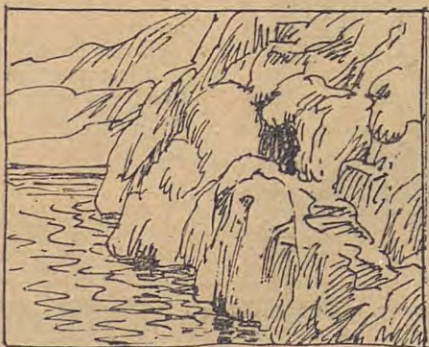

Sols podem fer suposicions més o menys fundades. Per les cartes trobades adjuntes en l'envelop lacrat... — I com és possible que les lletres no s'esborressin amb tants anys d'ésser a l'aigua? — s'atreví a preguntar en Francisquet — Perquè el caixó era tot ell folrat de plom pintat, i encara el famós enveop era tot ell encerat en uns quants gruixos — digué el senyor Car-

mona, i continuà: — Les cartes explicaven que l'amo de la caixeta i del plànol era un vell noble andalús que, per una sèrie de circumstàncies molt casuals, aconseguí descobrir el secret, i llavors ell pensà d'anar a la seva terra i legar aquella grandiosa troballa als seus descendents.

Es tractava d'un noble arruïnat que xifrava tota la seva preocupació en

tornar a l'opulència el seu títol. Ara els seus hereus, amb joventut, podrien vèncer les dificultats per a trobar el fantàstic tresor. La fatalitat en forma de naufragi impedí que vegés complert el seu propòsit. El cas és que els plànols arribaren a les nostres mans — digué el senyor Carmona, com espolsant-se del damunt el passat. — Ens costà grans treballs posar les da-

des en clar, però aproximadament ho aconseguírem. Amb els nostres estalvis i les monedes d'or canviades, en tinguérem prou per a deixar els nostres empleus de bussos i anar lliurement a l'interior del país. Ens traslladàrem a les serres de Vilcaconga al nord de Cuzco.

El viatge fou pesat per la manca

de bons camins, però tot ho suportàrem amb paciència. En fi — digué el senyor Carmona, per abreviar — ja som al lloc indicat pels plànols per a començar la recerca. La gruta d'entrada era al marge del riu Canonga. Segons el ritus dels Inques, era imprescindible d'oferir un sacrifici al Sol, per arribar a l'entrada del tresor

amb èxit, però nosaltres prescindírem d'aquest requisit. No em recordo si he dit que dúiem en el nostre equipatge els trajes de bussos i la bomba amb tots els arreus de submersió. Vos diré que anàvem ben preparats: cartutxos de dinamita, armes i municions i, naturalment, provisions de boca.

(Continuarà)

Els guants

Dibuixos d'En CORNET

per En GUILLEM D'OLORÓ

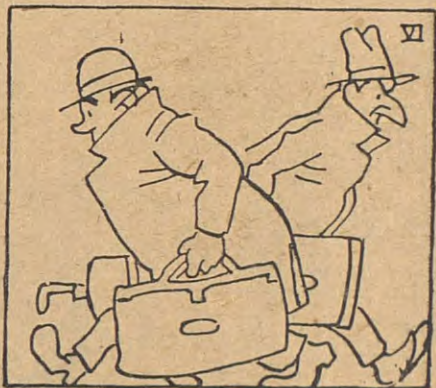
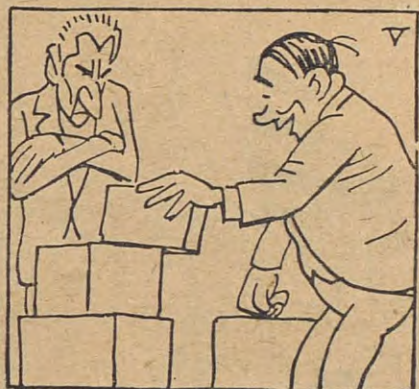
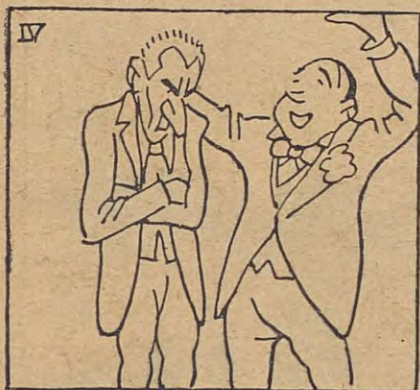

Això eren dos germans, que no s'assemblaven de res. I la major diferència que hi havia entre ells, era que l'un era atrevit i optimista mentre que l'altre era pessimista i tímid. Tots dos

es dedicaven al comerç, però mentre a en Pere tot li sortia bé i tenia la botiga sempre plena de clients, en Pau no feia més que perdre diners, ço que augmentava el seu mal humor i feia

que la gent s'allunyés de la seva botiga com del diable.

Durant una crisi comercial que hi hagué en la ciutat on s'eren establert els dos germans, en Pere proposà a

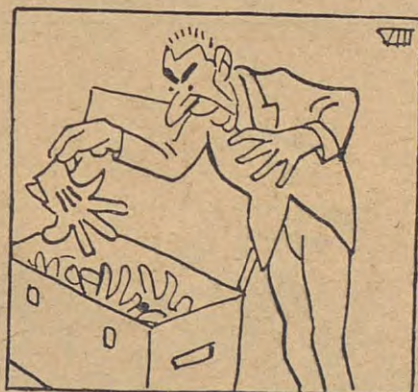

on Pau d'anar tots dos a cercar fortuna a altres països. Precisament, acabava de fer fallida una important fabrica de guants i podien comprar-ne ot un carregament a preus molt eco-

nòmic per anar-los a revendre a l'estranger.

En Pau, encara que temerós com sempre, acceptà la idea, però digué al seu germà que allò que havien de

fer era partir-se el gènere i anar cadascú pel seu costat perquè en Pere no s'encomanés la seva mala sort. Així ho feren, i emportant-se'n cadascú la meitat de les caixes de guants,

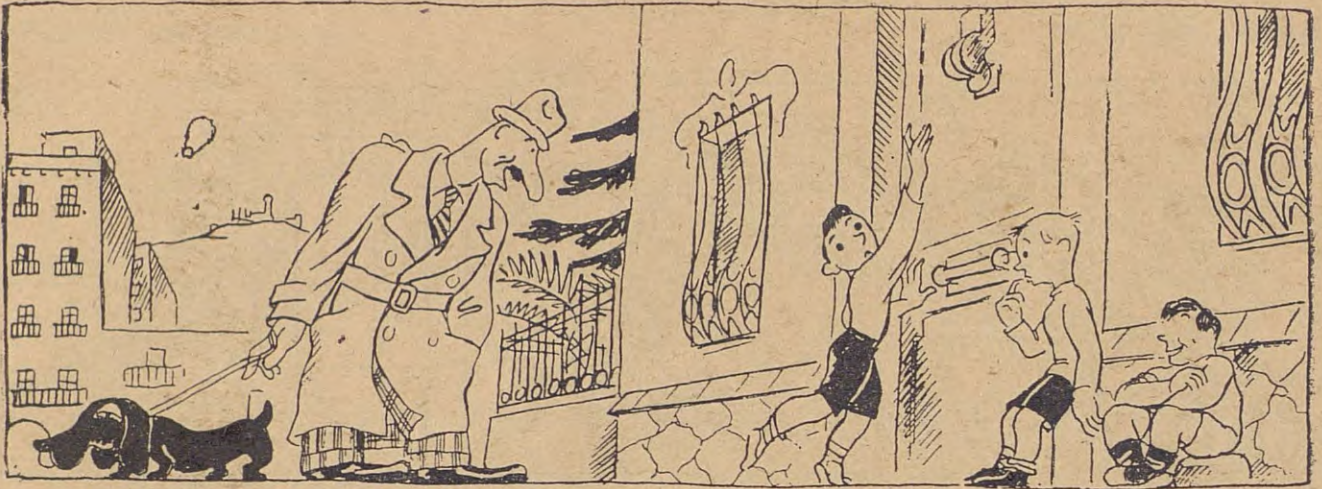
es dirigiren, en Pau cap al Sud d'Europa i en Pere cap al Nord.

Veus aquí que en Pau arribà a una ciutat d'Itàlia i hi posà la botiga de guanter anunciant a tots els diaris la

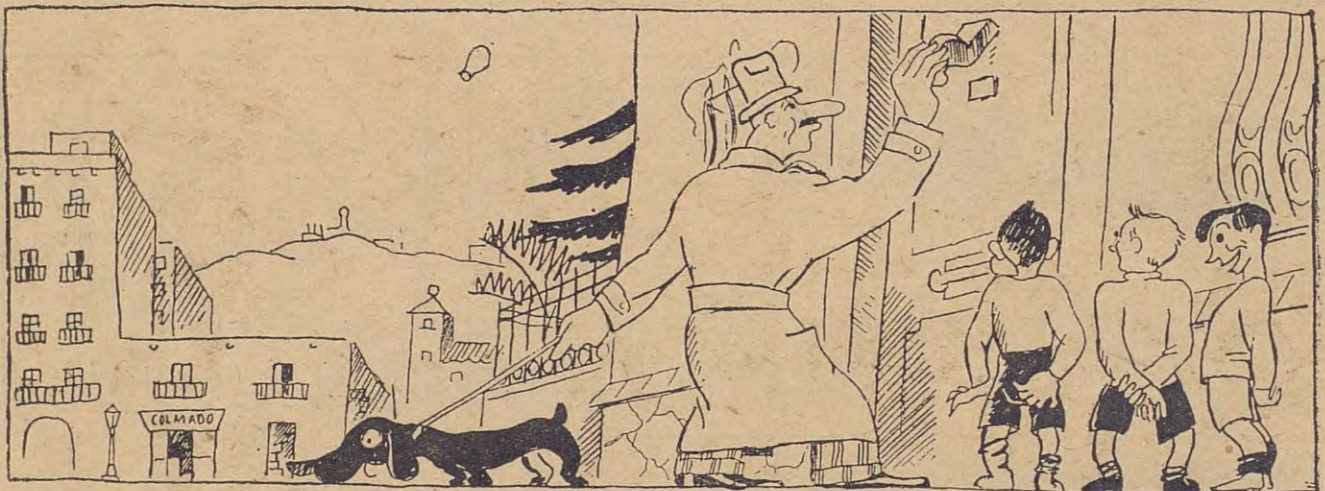
seva apertura per a l'endemà. Però en essent que obrí les caixes per tal de posar el gènere en disposició d'ésser venut, restà esmaperdut i astorat en veure que, per una inexplicable equi-

vocació, només tenia guants per a la mà dreta! No n'hi havia cap d'aparellat. Amb el desesper consegüent, en Pau plegà el ram i se'n tornà a casa renegant de la seva mala sort.

(Acabarà)

Don Bonifaci de Mantega és un bon senyor, altruista fins la paret del davant; seria capaç de fer-li un favor al fanal de la cantonada. La infància, sobretot, el té trastocat. Podria posar-se a les targetes de visita: «Bonifaci Mantega. Mainer universal».

Un dia, passejant pels afores de Barcelona, va veure una colla de nois que s'esforçaven per arribar a un pica-portes. L'home de seguida va imaginar tota una novel·la: La mare malalta; els fills desolats que van a trucar a la porta del metge, etc., etc. I és clar, si no arriben al pica-portes, la mare es moriria sense assistència! Això sí que no!

En Bonifaci no ho podia permetre! En tractar-se d'ajudar el pròxim en desgràcia, ell estava sempre en primera fila. Ell podia fer amb molta facilitat el que tant costava als pobres infants. Quan va haver trucat, es gira als petits, i els diu: — Ara espereu-vos un xic, que baixaran a obrir. — Però els nois contesten, unànims: — No, ara hem de fugir, que tiraran aigua!

LES HISTÒRIES DE L'ONCLE JOAN

— I avui cap a quin cantó voleu que vagin les històries? Encara no he acabat les de gossos. Voleu que us n'expliqui dues de molt boniques?
— Sí, sí; expliqueu-les, oncle!

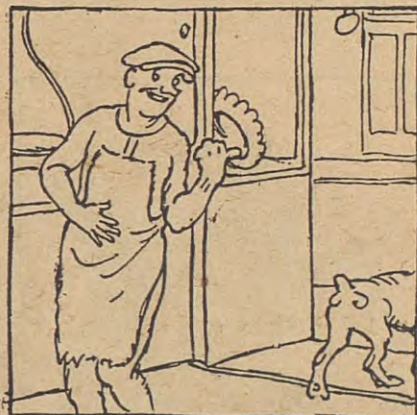
— Un amic meu, pintor, tenia un bull-dog intel·ligentíssim; feia una cara terrible, però en el fons era la bèstia més amable de tota la creació. El seu amo, cada matí, l'enviava a buscar el panet del seu desdejuni.

El forner ja ho sabia i li agradava veure arribar l'eixerit gosset — més entenimentat i formal que un criat de debó — amb la seva cistelleta i els vint cèntims. Malgrat la seva admiració pel gos...

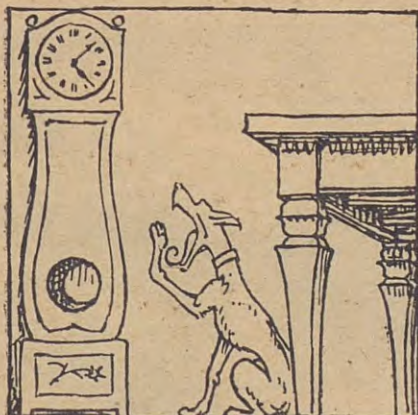
... el bon home no creia en la seva intel·ligència. I un dia va voler comprovar-la. Va agafar els vint cèntims del fons del cistelló, però no va posar-hi, en canvi, més que un panet de deu.

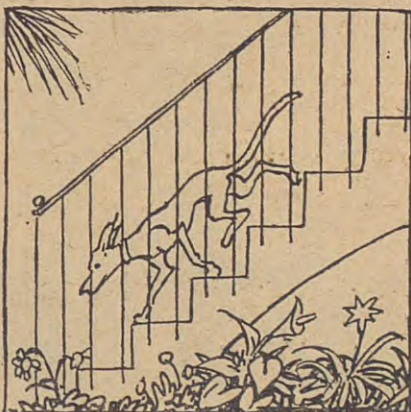
I el gos se'n va anar com cada dia tan satisfet amb el panet de deu com amb el panet de vint. Al menys el forner no va reparar, en la ferrenya fesomia del gos, ni un séc de més ni de menys.

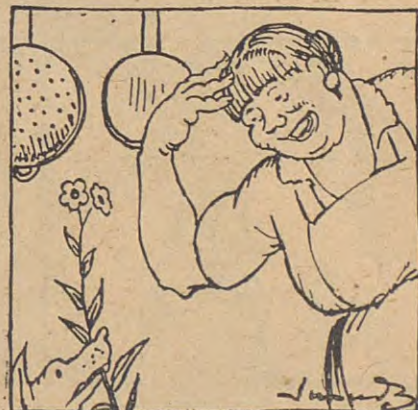
Calculeu, doncs, la sorpresa del bon industrial quan, al cap d'un parell de minuts, escassos, va veure que tornava el gos. Però aquesta vegada no venia sol: Havia anat a cercar el policia de la cantonada.

Haureu sentit — estimats nebots — quan es vol alabar una bestiola, que la gent diu: «No li falta més que el parlar». Doncs bé, jo sé d'un altre gosset, tan llest, que ni aquest detall li feia falta.

Se'n podia passar perfectament: Un dia, la cuinera es va descuidar de servir-li el dinar. Passaven minuts, passaven quarts... i res. A l'últim — no podent aguantar més — nostre gosset es determina: Obra la porta de la galeria...

... baixa al jardí, fugua un xic entre les plantes d'un *parterre*, torna a pujar amb una branca florida, se'n va a la cuina i li ensenya, amb expressió suplicant, a la cuinera. Era una brancaqueta de «no m'oblidis!!»

L'ombra de l'ase

I
Demòstenes, l'orador més famós de l'antigor, al davant del Tribunal defensava amb gran ca'or una causa criminal.

II
Però els jutges, indolents, avorrits i somnolents a penes si l'escoltaven sinó que entre ells conversaven de temes indiferents.

III
Demòstenes, enutjat, els hi diu tot d'un plegat: — Una història explicaré que al nostre cas ve molt bé.— I a explicar-la ha començat.

IV
«Un home, volent un dia viatjar lluny de sa casa per fer amb descans sa via, va llogà a l'hostal un ase acompanyat per un guia.

V
»Empregueren el camí que era llarg i fadigós. El sol cuidava rostí i tant l'ase com ells dos molta calor van patí.

VI
»L'home, de l'ase baixà i al dessota es va posà per a guardar-se del sol. Però el guia també vol posar-s'hi, i vinga a cridà.

VII
«Jo he llogat l'ase i també la seva ombra» l'un cridava. «No senyor» l'altre va fé. «Jo sols l'ase li llogava i l'ombra no és per lloguê».

VIII
Demòstenes va callà i els jutges, amb interès, tots li varen demanà que el conte continués. Llavors, irat, exclamà:

IX
— O, jutges! vostra atenció doneu a contes ximplets i quan us parlava jo d'un judici de debò llavors estàveu distrets!

EL REGAL VALUÓS

l'empàs era temps, hi havia dos germans, que tenien un negoci de compra-venda de tota mena de mercaderies en una petita ciutat catalana. Però malgrat ésser socis i ésser germans, no s'avenien mai i sempre hi havia entre ells discussions inacabables.

Per fi, vingué un dia, que el germà petit, no podent sofrir per més temps les insolències del gran, li proposà de partir el negoci i prosseguir-lo cadascú pel seu costat.

— Com vulguis — li digué el seu germà. — Però tingues en compte, que en aquesta ciutat no t'hi pots establir. No vull competències.

— Tant dret hi tinc jo com tu, a estar-me aquí. Per què no te'n vas tu?

— No ets tu qui ha proposat partir el negoci? Doncs tu ets el que se n'ha d'anar.

— Mira, fem una cosa. Jo aniré a establir-me a l'estranger, però amb una condició: Que tu et cuidaràs de remesar-me tot el gènere que necessiti, a bon preu.

El germà gran acceptà, pensant que així fóra fàcil enganyar el petit.

Aquest partí, en un vaixell de vela, carregat de gèneres de tota mena, i després de moltes setmanes de navegació arribà a un petit reialme de les costes de Guinea i allà desembarcà les seves mercaderies.

Tingué tot seguit un èxit molt gran, sobretot va vendre molta vidrieria, perquè als negres els encisaven els collarets de vidre i les copes i vasos

i poder beure amb porró. Així que va córrer la veu que hi havia un marxant blanc que venia vidres, el rei negre el féu presentar a la seva imperial presència i li demanà veure el seu gènere.

— Vegeu, senyor — féu el marxant. — Aquí teniu tot el que em queda, però això és solament vidre ordinari. A vós us convindria vidre de Bohèmia. Escriuré al meu germà que me'n trameti.

Així ho va fer. Remeté al seu germà alguns milers de pessetes i li demanà que li fes portar ben de pressa un caixó amb vidre de Bohèmia.

El mal intencionat germà comprà una ampolla de cervesa La Bohèmia, la buidà i l'embalà amb tota cura per remetre-la al seu germà en una gran caixa rotulada «Vidre de Bohèmia».

Així que la caixa arribà a Guinea, el rei negre, amb impaciència manà al marxant que la portés a obrir-la al palau. Volia veure què era aquell vidre de Bohèmia tan famós.

Desclavaren la caixa, i després de molt desembalar, aparegué la xibeca. El rei negre restà estranyat. El marxant restà desconsolat en veure la malícia del seu germà. Però, de sobte, se li acudí una solució.

— Això és el famós vidre de Bohèmia, Majestat.

— I per què serveix?
— Els nobles i emperadors europeus ho porten dalt el capell, com una distinció extraordinària. Si us el

— Vol un mapa mundi? Molt bé, de quin tamany?
— Natural.

(De Pèle-Méle)

poseu, sereu igual, igual que l'emperador de Bohèmia.

El rei negre restà meravellat i de seguida manà lligar l'ampolla al damunt de la seva corona. I per agrair un present tan gran, féu donar al marxant deu camells carregats d'or, sedes i tapisseries.

El marxant, sense esperar més, féu vela cap a la seva ciutat. Quan el seu germà el veié arribar amb aquell bé de Déu, li demanà:

— I doncs? D'on ho has tret això?
— De la venda de vidre — féu l'altre.

— Ah, sí? Doncs me n'hi vaig jo, ara!

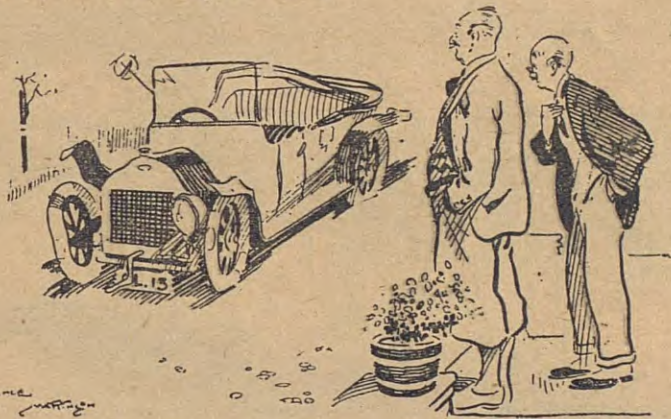
I carregà un vaixell d'ampolles, cànirs, peixeres, porrons, morratxes i tots els objectes del cristall més fi que va trobar.

Navegà cap a la Guinea, desembarcà, i anà a veure aquell mateix rei per oferir-li aquell tresor de cristalleria.

El rei negre, en veure tanta riquesa, es sentí agraïdíssim i volgué correspondre a la finesa del marxant català.

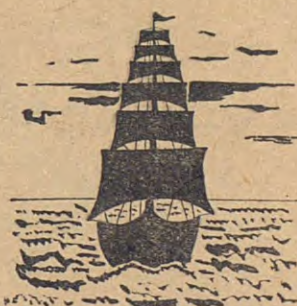
— Vaig a fer-te un regal regi — li digué. I traient-se el barret, en deslligà la xibeca i la hi entregà, dient:

— Posa't aquesta ampolla al cap, i seràs igual, igual que jo i que l'Emperador de Bohèmia.

— Cinc cents duros te'n donen d'aquest cotxe tant tronat?
— Sí, me'l compra una escola de xofers per a la classe de reparacions. Té totes les panes que pot tenir un auto.

Gran concurs d'ombres xinesques

N.º 670 — J. Font

N.º 71 — Josep Peñarroya

N.º 672 — J. Vilarrasa

N.º 673 — Carles Peraire

Redacció i Administració: Cardenal Casañas, 4.
Impremta: Carrer de Muntaner, 24 interior.

Noves aventures d'en Baliga i en Balaga

El moviment perpetu
resolt per força nasal.

Hom reclama algun invent de Continu Moviment.

— Vejam, Balaga, tu i jo si fem alguna invenció.

— Mira aquell vell *demandé* que encara polsa rapè!

En veure aque l'estornut una idea han concebut.

De fusta un aparell fan amb una biela i volant.

Lliguen un gos vagabund i ja està l'invenció a punt.

El jorn de l'exposició l'admira una generació.

Amb estornuts incessants roden bieles i volants.

I un americà, amatent, els paga bé la patent.